

به روشنی آفتاب

طاووسی بیرون می‌آیند. درست است؟»
— بله، بله، همین طور است.

— آیا برای آن خدای نمی‌بینی؟ آیا باز هم می‌گویی پرندگان زیبا، آسمان و زمین خود به وجود آمداند؟

ابوشاکر برای اولین بار وجود خدا را به روشنی آفتاب احساس کرد. قطره‌های اشک روی گونه‌های بر جسته‌اش جاری شد و با صدای لرزان گفت: «من به یگانگی خدا و پیامبری محمد(ص) گواهی می‌دهم. من شما را امام و رهبر خود می‌دانم.»

امام تخم مرغ را به دست کودک داد.
کودک تا سال‌های سال، آنچه را که با چشم خود دیده بود برای دوستانش تعریف می‌کرد.

دارد. پس از آن دیواره محکم و لایه نازک،
دو مایع نقره‌ای و طلایی وجود دارد.»

امام مکث کوتاهی کرد و بعد پرسید:
«ابوشاکر! آیا می‌توانی بگویی زرده طلایی
و سفیده نقره‌ای، با اینکه هر دو مایع،
سیال و نرم‌اند، چرا با یکدیگر مخلوط
نمی‌شوند؟»

ابوشاکر در اندیشه فرو رفت. امام ادامه داد: «ابوشاکر! بدون اینکه آن را بشکنی و
داخلش را ببینی، می‌توانی بگویی زرده آن
سالم است یا فاسد؟»

لب‌های ابوشاکر جنبید: «نه، نمی‌توانم.»

امام ملایم‌تر گفت: «اما تو می‌دانی و
با چشم خود دیده‌ای که از درون این
تختم‌ها، پرندگانی با پرها زیبا و رنگ‌های

امام صادق(ع) همراه «ابوشاکر» از کوچه‌ای می‌گذشتند. ذهن ابوشاکر پُر از پرسش بود. او از هر فرصتی استفاده می‌کرد و پرسش‌هایش را از امام می‌پرسید.

ابوشاکر گفت: «شما به چه دلیل می‌گویید خدا وجود دارد؟ من که او را نمی‌بینم!»

چشم امام به کودکی افتاد که تخم مرغی در دست داشت. با مهریانی رو به کودک

کرد و گفت: «آن را به من بدها»

کودک تخم مرغ را داد. امام تخم مرغ را روبه‌روی ابوشاکر گرفت و گفت: «ابوشاکر!
چه قلعه استوار و محکمی است! دیواره

ضخیمی دارد که هیچ‌چیز به درون آن نفوذ

نمی‌کند و چیزی از آن خارج نمی‌شود. در

زیر آن دیواره محکم، لایه نازکی وجود

منصور دوانیقی دومین خلیفه از خلفای عباسی بود که ده سال از سفاح بزرگ‌تر بود. او در خراسان برای سفاح بیعت گرفت و بر کار اداره استان‌ها نظارت داشت. او از سال ۱۳۶ تا ۱۵۸ هجری قمری خلافت داشت. ولی در سال ۱۴۸ هجری قمری دستور داد تا امام صادق(ع) را مسموم کنند.

ابوالعباس سفاح نخستین خلیفه عباسی که در سال ۱۳۲ هجری قمری در مسجد کوفه به خلافت رسید. سفاح از نوادگان عباس بن عبدالمطلب و از بنی‌هاشم بود. خلافت او تا سال ۱۳۶ هجری قمری به طول انجامید.

وفات اسماعیل
پسر امام صادق(ع)

سیسم هجری قمری

۷ ربیع الاول سال
۸ هجری قمری

شهادت به وسیله منصور دواینی
و خاکسپاری در بقیع (مدینه)

پیروزی عباسیان
سرنگونی امویان و

۱۲ هجری قمری

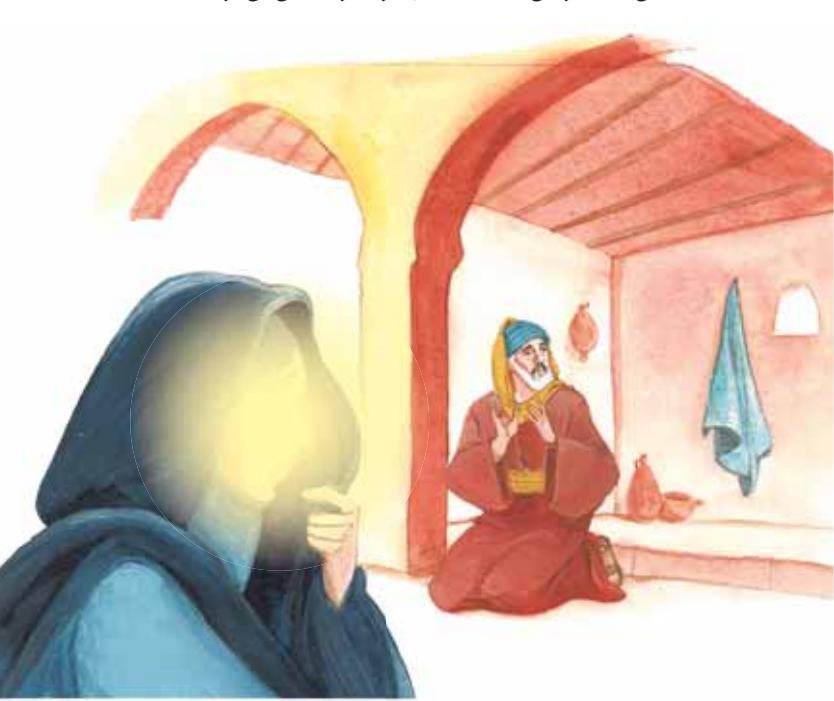
قبام زیدین علی؛ عموی امام صادق(ع)
بر ضد امویان و شهادت او

۱۱ هجری قمری

۷ ربیع الاول سال
۸ هجری قمری

نولد در مدینه

خلایل اموی (۱۳۱ هجری قمری - ۱۳۳ هجری قمری)
خلایل اموی (خاذلان امیه) از قبیله قریش و طایفه بنی امية بودند معاویه بن خلیفین خلیفه و هشام سوم، آخرین خلایل این خاذلان بودند آنان در دوران خلاف خود راه در ضدیت با اهل بیت علیهم السلام می کوشیدند. سرزمین شام (سوریه و دنی امروزی) مرکز اصلی خلافت امویان و شهر دمشق پایتخت امویان بود.

لحظه‌های آخر

«ابوصیر» با گام‌های سنگین در کوچه‌های غمگین مدینه قدم بر می‌داشت. دردی عمیق در سینه‌اش نشسته بود. آسمان خاکستری بر بالای شهر گستردۀ شده بود و تکه‌های کوچک ابر در آسمان دیده می‌شد.

او با موهای سفید و چشم‌های خیس به خانه امام صادق(ع) رسید. آه سوزناکی کشید و کوبه در را به صدا درآورد. در همان لحظه، صورتش را برگرداند و از بالای خانه همسایه به شاخه‌های خمیده نخل‌ها نگاه کرد. لحظه‌ای چهره مهربان امام را در پنهان آسمان دید و لبخندی کم‌رنگ در گوشۀ لبانش نشست.

نگاه صدای گرفته «ام حمیده»، مادر امام، از پشت در چوبی به گوش خورد:

- کیستی؟

- منم، ابوصیر.

ام حمیده در خانه را آرام گشود و سلام کرد. ابوصیر جواب سلام را داد و آهسته وارد خانه امام شد. دیوارهای خانه را سیاه‌ای از غم و تنهایی پوشانده بود. بوی عطر امام هنوز به مشام می‌رسید. ابوصیر در گوشۀ ای از ایوان خانه، دو زانو روی زمین نشست. با دیدن عبای مشکی امام که در گوشۀ ای از ایوان به دیوار آویزان بود، از ته دل نالید و قطره‌های درشت اشک، گونه‌هایش را خیس کرد.

ام حمیده نشست و در حالی که صدایش می‌لرزید، گفت: «ای ابوصیر! ای کاش در لحظه‌های آخر زندگی امام اینجا بودی!»

ابوصیر با گوشۀ شال سیاهش، اشک چشم‌هایش را خشک کرد و با اشتباق پرسید: «در آن لحظه چه گذشت؟»

ام حمیده بغض گلویش را فرو خورد و به زحمت گفت: «در آخرین لحظه‌ها، امام پلک‌هایش را از هم گشود و همه اهل خانه را صدا زد. ما، در کنار بستر امام حاضر شدیم ...»

قطره اشکی روی گونه استخوانی ام حمیده جاری شد. چشم‌هایش را به هم فشرد و نتوانست چیزی بگوید. ابوصیر، کاسه صبرش لبریز شد و با قیافه‌ای گرفته پرسید: «بعد چه شد؟»

ام حمیده با صدایی که در آن غم موج می‌زد، گفت: «در آخرین لحظه‌ها، امام به صورت تک‌تک مانگاه کرد و گفت: «شفاعت ما هر گز نصیب کسانی که نماز را سیک بشمارند، نخواهد شد.» در آن لحظه، اندوهی به گستردگی آسمان، در قلب ابوصیر سنگینی می‌کرد.